

Aanwezig [42]

Een totaal van 42 deelnemers had zich aangemeld voor de ledenbijeenkomst. Behalve 1 spreker die instond voor een deel van het programma hadden zich ook 3 introducés aangemeld die onze vereniging beter wilden leren kennen.

Introducés [3]

Oksana Gladysheva, Cornelis de Kler, Elana Serebryakova

DAGPROGRAMMA

13:30

Algemene Ledenvergadering.

Henk Mulder, heet iedereen van harte welkom.

De statuten van onze vereniging stipuleren een verplichte jaarlijkse Algemene Vergadering. 42 stemgerechtigden nemen deel aan deze vergadering die geleid wordt door de voorzitter Henk Mulder. Het verslag van de Algemene Vergadering 2024 werd apart verzonden.

LEDENBIJEENKOMST

VERSLAG

AKOESTICUM EDE
26 mei 2024

Aan het eind van de Algemene Ledenvergadering overhandigt Greet Van Haelst ons ook een cadeautje van het museum: twee verslagen van jaarlijkse Studieconferenties in Moskou over het werk van Paustovski. Greet besluit met een dankwoord aan de leden van onze vereniging en drukt de hoop van Angelika uit op een blijvende vriendschap tussen allen die van Paustovski en zijn werk houden.

Dank Angelika!

LEDENBIJEENKOMST VERSLAG

AKOESTICUM EDE
26 mei 2024

14:20

Het afscheid van Netty van Rotterdam.

Henk Mulder en Gijs Geertzen spreken haar toe. Steef Vooren had haar zullen toezingen maar Steef is verhinderd. Straks zal het koor een lied aan Netty opdragen. Henk haalt aan dat Netty lid is van de Vereniging vanaf 2005. Netty is zeer betrokken, ze heeft heel veel gedaan voor de Vereniging: vanaf 2010 zat ze in het Bestuur.

Samen met Gijs heeft zij de bibliografie ontwikkeld en bijgehouden, ze heeft ook de Rotterdamse leesgroep opgestart en ze zit in het reiscomité en in de redactie van de Nieuwsbrieven en van de Wereld van Paustovski!

In deze laatste twee: het reiscomité en de redactie van onze publicaties blijft ze actief! Henk staat stil bij de warme betrokkenheid en de open houding van Netty, ook bij haar creatieve en kritische houding in het Bestuur; hij memoreert haar uitbundige zang met ons in de tuin in Taroesa en ook haar indrukwekkende toespraak op het graf van Paustovski op zijn 50ste sterfdag. 'Netty ontzettend bedankt voor alles'!

Ook Gijs spreekt Netty toe. Gijs leerde Netty kennen bij een Verenigingsreis naar Rusland. Hij memoreert twee wandelingen in Moskou: de eerste startte in de steeg waar Paustovski was geboren en de tweede was een wandeling in de regen waar zij, samen met nog twee reizigers, overbleven. Tijdens die wandelingen lazen ze stukken van Paustovski voor, ook in de regen. Net als Ria is Netty probleemoplossend en pakt goede ideeën van leden op en werkt die uit (zo zijn reizen ontstaan en ledendagen ingevuld). En zij is een verbinder! Gijs heeft jaren met Netty de bibliografie gedaan. Ze wilde hier een paar jaar geleden mee stoppen maar Netty stopt pas als er een goede vervanger is gevonden (in de persoon van Tamara Schermer is die gevonden). Kenmerkend voor Netty, zegt Gijs, is dat Netty zaken goed oppakt maar dus ook goed afrond! Voor Gijs is ze van mede lid van de Paustovski vereniging een goede vriendin geworden.

Zowel Henk als Gijs benoemen hoe Netty samen met Ria een gouden duo vormde/vormt. Ria heeft ook haar cadeau bedacht: het -antiquarisch gevonden- boek *Uit het leven van clown en poppenspeler Woudi*.

LEDENBIJEENKOMST VERSLAG

AKOESTICUM EDE
26 mei 2024

In het dankwoord legt Netty uit wie Woudi was: een artistieke huisvriend die prachtige voorstellingen met poppen maakte. Netty begint met te zeggen hoe ze het waardeert dat Julia, de weduwe van Hein Leffring, voor haar afscheid is gekomen. Netty had een heel goede band met Hein, zonder wie er nooit een VKP zou zijn geweest! Hein was jarenlang voorzitter van de VKP, hij is in 2020 overleden. Op reis was Netty zijn praatpaal als kleine zaken niet liepen zoals bedacht. Ook zat Netty lang in het bestuur met Hein (en Ria). Toen de ideeën over een VKP website ontstonden, bleef dit hangen. Maar Ria en Netty, zijn het gewoon gaan doen. En dat werd een succes; met de website werd de vereniging groter. Netty vertelt dat ze samen met Ria een erg goed koppel waren omdat ze vaak tot dezelfde oplossing op hetzelfde moment! Nu zijn ze voor 'de wereld van Paustovski' en voor het reiscomité een goed driemanschap met Greet Vanhassel die weer specifieke expertise inbracht/brengt. Met heel veel plezier heeft Netty veel gedaan. Nou heeft Netty zich wel veel meer dan 10 jaar voor de VKP ingezet en ze gaat dus nog door maar niet meer in het Bestuur.

Als laatste bedankt Netty ook de mede-leden van de VKP voor de waardering voor wat zij heeft toegevoegd aan de Vereniging. En als allerlaatste herhaalt ze haar blijdschap dat Julia is gekomen

14:40

Judith Jansen houdt een interessante lezing over Paustovski en het Gulden Vlies.

Haar presentatie bestaat uit power-point sheets met kaarten en links, foto's en een aantal fragmenten uit Paustovski's *Kolchis*. Judith is slaviste en begeleidde tot voor kort reizen naar Georgië. Zij kent de VKP al langer en zij hoorde ook sympathie voor de VKP in het Paustovski-museum op de Krim. Het is fijn dat er zo'n mooie belangstelling is voor Paustovski, een bijzondere schrijver, vindt zij. Judith heeft ook al eens eerder een voordracht voor onze vereniging gehouden. Zij was ook lid van onze VKP, maar dat lidmaatschap is wat onder het stof geraakt maar zij hernieuwt het bij deze. Judith is gefascineerd door literaire plekken en vindt het prettig om dáár dan ook passages uit een boek lezen die op die plekken spelen. Judith gaat vertellen over de mythe van Jason en het Gulden Vlies en onderzoekt de vraag of de essentie daarvan te herkennen is in Paustovski's boek *Kolchis* dat

LEDENBIJEENKOMST VERSLAG

AKOESTICUM EDE
26 mei 2024

hij in 1934 schreef. In 1937 verscheen *Kolchis* in Nederlandse vertaling van de 16-jarige Karel van het Reve. Nu is een enkel exemplaar van dit boek alleen duur te verkrijgen op Boekwinkeltjes.nl. Wel komen er delen van het boek voor in *De muziek van de herfst* (2020). Ook in *Goudzand* (2016) is het één en ander te vinden over Kolchis en de streek van Georgië waar dit speelt.

Paustovski schreef dit boek in reactie op het artikel van Gorki uit 1931 'over de strijd van de natuur' waarin geschreven wordt dat de moerassen allerlei slechte eigenschappen bevatten voor mens en dier en dat moerassen mensen depressief maken en afleiden van de ideologische strijd. *Kolchis* werd na publicatie in Almanak 'jaar 17', direct erg populair!

Judith begint met het citaat van Paustovski uit *Goudzand* (blz. 9): *'ik ben van mening dat je alleen door reizen en trekken, en voortdurend in aanraking te zijn met het leven, in staat bent het wezen van een tijdperk te doorgronden en te doorvoelen en dat je anderen, voor zover je krachten daartoe reiken, deelgenoot kunt maken van op feiten berustende waarnemingen'*

Wij weten dat Paustovski veel heeft gereisd, ook enkele keren naar het zuiden van de Sovjet Unie. Paustovski schrijft er o.a. over in *De Zwarte Zee*, in *De muziek van de herfst*, in deel 3 en 4 van 'Het verhaal van een leven': *Sprong naar het Zuiden* en *Boek der omzwervingen*. Paustovski was in 1922 o.a. in Batoumi/Georgië, in 1925 in de havens van Abchazië en in 1933 o.a. in Poti/Georgië. Enkele citaten van Paustovski van die tijd: *... 'het is hier heel mooi, het is één van de weinige plekjes in Zuid-Europa met een echt tropisch klimaat', 'het is een eeuwig dronken (in plaats van thee drinkt men wijn), lanterfantend, buitenissig en rijk land'...*, *... 'voor Europeanen is het klimaat hier heel zwaar', ... 'als je beneden in het dal komt zie je alleen maar malarialijders* (*Goudzand* blz. 154).

Judith vertelt eerst over de historie van Kolchis, moerassig land aan de westkust van wat nu Georgië is. Een belangrijke historische stad daar is Poti maar het is niet zeker dat dat de exacte plek is waar de mythe speelt! Kolchis bevond zich aan de rand van de aan de Grieken bekende wereld. Daar woonden Barbari. Het was één van de oudste en grootste Griekse kolonies aan deze kust.

De Griekse mythe van Jason en het Gulden Vlies wordt al rond 800 BC. bij Homerus genoemd. En na hem hebben velen het verhaal in de ene of andere versie herverteld. Zo ook Apollonius Rhodius, een Griekse epische dichter, geboren in 295 BC. Jason ging met 50 helden, onder wie Orpheus, Heracles, Theseus, Peleus, Castor & Pollux op een missie op het schip de Argo. Hij zou zijn, van zijn vader gestolen, troon terugkrijgen als hij het Gulden Vlies zou halen. Sinds deze mythe is dit land bekend als het land van het Gulden Vlies. Het Gulden Vlies was een goudenvacht van een ram. Vachten werden gebruikt voor het zeven van goud uit de rivier de Phasis aldaar.

Het Argonautica epos van Apollonius beschrijft de tocht met een schier onmogelijke opdracht, beproevingen en ontberingen over alle zeeën en langs alle kusten van Zuid Europa. Het epos heeft een overzichtelijke structuur in vier boeken waarvan deel 3 gezien wordt als het hoogtepunt: de aankomst in Kolchis, de krachtproeven van Jason en de ontmoeting met Medea, de 16 jarige dochter van de koning van Kolchis, die Jason met haar magische krachten helpt. Zaken als verraad, liefde, moord, kennis komen voorbij. Het leven van Jason en Medea krijgt later een tragisch vervolg. Lees vooral de bijlage waarin Ilya Pfeiffer dit verhaal vertelt.

Nu naar Paustovski. De korte inhoud van de novelle *Kolchis* is als volgt: een aantal Georgische en Russische wetenschappers werkt aan een groot project om de vijandige natuur in een tropisch Sovjetparadijs te veranderen waarbij tegelijkertijd de malaria wordt uitgebannen. Zij leggen de moerassen bij Poti en bij een groot meer droog door 'kolmatie' (slibafzetting), zij graven en bedijken het Tsjaladidi-kanaal ter verbetering van de rivier Rioni en ze gaan subtropische gewassen zoals eucalyptus- en citrus bomen, theeplanten en gewassen als

LEDENBIJEENKOMST VERSLAG

AKOESTICUM EDE
26 mei 2024

ramenas en bataat verbouwen in een proefstation. Het wordt beeldend, spannend, mooi en informatief door Paustovski beschreven.

Judith neemt ons mee, na bovengenoemde uiteenzettingen, met de vraag of de essentialia van de mythe van Jason en de Gulden Vlies te herkennen is in het boek *Kolchis*?

Bij eerste lezing lijkt er niet zoveel te herkennen maar de ondertitel zegt al veel: *Het land der nieuwe Argonauten*. En in *Kolchis* is het centrale thema ook een belangrijke missie met krachtproeven die worden verricht door 'helden' die verenigd deze bijna onmogelijk geachte missie toch volbrengen. De missie: verander het voor de mens schadelijke en onrendabele landschap rondom Poti in een tropische paradijs met nut en voordeel voor de Sovjetmaatschappij! De helden bij Paustovski, al hoewel verschillend en verschillende theorieën aanhangend omtrent bedijking en slibvorming, zijn de Sovjetgeleerden. Een beproeving is het uitvallen van de graafmachine (excavator) terwijl noodweer op komst is en de dijken dreigen te bezwijken. De bronzen buste van Lenin wordt gebruikt, omgesmolten, om de graafmachine te repareren en de dijken bezwijken net niet!

Het boek eindigt met succes: de landbouwtentoonstelling met oogst van tropische vruchten wordt getoond en er is groot feest in verband met de opening van het Tsjaladidi kanaal. Op blz. 150 van *Kolchis* verwijst Paustovski naar de mythe: 'jullie zijn Argonauten.....jullie hebben nu de tropen ontdekt'. Het Gulden Vlies in de mythe staat symbool voor Doorzetting, Moed, Gezamenlijkheid e.d. Het Sovjet Gulden Vlies in *Kolchis*, zegt Judith, staat voor: geloof in eigen kracht als mens, moed, vriendschap en dat je met kunst & techniek alles kan bereiken. Paustovski had voor in het boek het citaat van Lenin aangehaald: 'socialisme kan niet zonder fantasie gebouwd worden'.

Samenvattend is in *Kolchis* te herkennen uit de mythe:

1. Een belangrijke missie
2. Zware beproevingen die overwonnen moeten worden

3. Iets van grote waarde realiseren
4. Opofferingsgezinde, dappere helden
5. Iets gevonden hebben dat je als maatschappij, als groep en als individu rijker maakt
6. Ook is er in de stijl van schrijven overeenkomst: Apollonius is een dichter met veel kennis die in de mythe van alles uitlegt over de oorsprong van gewoontes, de vreemde volkeren e.d. Paustovski doet dat ook: de lezer krijgt, en passant, veel uitgelegd over technieken, drooglegging, antieke oudheid, eigenschappen van planten, riet dat nodig is voor muziekinstrumenten, exotische oorden e.d. En dan zijn er nog een aantal zaken die *Kolchis* tot een 'echte Paustovski' maken:

LEDENBIJEENKOMST VERSLAG

AKOESTICUM EDE
26 mei 2024

- a. de exotische oorden & de zee
- b. de botanie & de natuurbeschrijvingen
- c. de spanning, levendigheid en het ritme
- d. de autobiografische elementen: Paustovski's eigen ervaringen met zee, storm en wind, met malaria aanvallen e.d.
- e. de beschrijvingen van mensen in al hun nuances: mensen die de natuur willen veranderen, die de natuur willen behoeden, mensen die hun werk verbinden met kunst en de mensen die totaal gericht zijn op Sovjetdoel.
- f. de tradities, taal, zang, eten en schilderkunst van Georgië. Paustovski voert in hfdst. I van Kolchis de schilder, Betsjo op, die de wandschildering 'Kolchis der toekomst' schildert. Deze schilder lijkt geïnspireerd op Pirosmanni. In 1922 heeft Paustovski in Tblisi de schilderijen van Pirosmanni gezien (*Goudzand* bldz. 252-255).
- g. zijn romantische wereldbeeld: *"mijn jeugdige verknoctheid aan het exotisme leerde mij in zekere mate schilderachtige en soms bijzondere kenmerken in mijn omgeving op te sporen. Vanaf die tijd blonk er voor mij altijd een licht romantisch verdichtsel door de werkelijkheid heen, als een soort extra maar moeilijk te bespeuren schijnsel. Net als met op een schilderij gericht spotje werden er bepaalde details door verlicht die anders onopgemerkt zouden zijn gebleven. Daardoor werd mijn innerlijke wereld verrijkt. De lichte ingrepen van het pure bedenksel hebben mij zeer geholpen bij mijn werk aan Kara Bogaz, Colchis, De Zwarte Zee en andere korte romans en verhalen.* (uit *Afscheid van de zomer*).

Judith wordt erg bedankt voor deze verdiepende lezing. Judith heeft letterlijk en figuurlijk veel ontdekt voor ons in Paustovski's boek 'Kolchis'. Waarschijnlijk is iedereen gemotiveerd *Kolchis* te gaan (her)lezen! De opmerking van Judith aan het begin van de lezing, ijlt dan ook nog na: 'misschien is het tijd dat er een nieuwe vertaling van *Kolchis* komt'. De vertaling van Karel van het Reve uit 1937 was tenslotte nog uit het Duits. We gaan er achter aan!

15:30 – 16:00

Pauze met koffie en thee

16:00 – 16:45

Na de pauze vindt het optreden van het 20-koppige koor Ensemble Sakartvelo uit Amersfoort plaats. Het maakt grote indruk! Onder de muzikale leiding van de Georgische Ketevan Tsiklauri werden 12 liederen ten gehore gebracht uit het folkloristische repertoire van Georgië. Voor ons vanwege het Georgisch onverstaanbaar maar inhoudelijk ingeleid door één van de zangeressen. Waarbij vermeld dat ons vooraf het programma met titels en korte inhoud reeds was toegestuurd.

LEDENBIJEENKOMST
VERSLAG

AKOESTICUM EDE
26 mei 2024

Bijzonder knap was wel dat in ieder lied één of twee solisten/duelisten optraden om met krachtige, vast stem de portée van het lied te laten horen, a capella of subtiel begeleid door driesnarige Georgische instrumenten. Een prachtige liefdeslied werd opgedragen aan Netty ter gelegenheid van haar afscheid van het bestuur na vele jaren van inzet, organisatorisch vernuft en inbreng van creatieve ideeën.

De toehoorders beloonden en waardeerden dit geweldige, uiterst muzikale optreden met een dankbaar applaus, hetgeen het koor verleidde tot nog een toegift

17:00 – 17:45

De voorzitter sluit de bijeenkomst af en nodigt iedereen uit voor de borrel.

18:00 – 20:00

29 leden nemen deel aan het diner in de vorm van een buffet.

13-06-2023 ab

KONSTANTIN PAUSTOVSKI
VERENIGING
P/A
VENESTRAAT 14
NL-8011 GL ZWOLLE
DESGUINLEI 64
BE-2018 ANTWERPEN
www.paustovski.org
secretariaat@paustovski.org
